

"A rom, vagy a roma azt jelenti, hogy cigány, de azt is jelentheti, hogy ember. A romano glaszo szó szerint azt jelenti, hogy cigány hang.

A legutóbbi időszakban elneveztük magunkat emberi hangnak is, mert lehet egy ilyen változata is szabad fordításban ennek a névnek."

Beszélgetés *Lakatos Györggyel* a Romano Glaszo együttes vezetőjével

Kik alkotják most a zenekart?

2009-ben az együttes gyerekekkel alakult újjá, csatlakoztak hozzánk néhányan, akik nem a cigány közösséghez tartoznak, s villámgyorsan egy-két hónap alatt megtanulták a cigány népdalokat. Olyan szépen énekelnek cigányul, hogy nagyon sokan irigylik is őket. Olyan a kiejtésük, olyan szépen énekelnek, hogyha az ember nem látná, azt hinné, hogy cigányok énekelnek. Fontos dolog, hogy nemcsak cigány dalokat énekelünk, hanem magyar népdalokat is.

Milyen a fogadtatás?

Írta: Administrator

2010. december 09. csütörtök, 17:26 - Módosítás: 2011. január 25. kedd, 15:29

Semmiképp nem merném azt mondani, hogy populárisak, vagy azt, hogy divatosak vagyunk. Kevesen szeretik ezt a zenét, amit mi csinálunk. De ez így nem is igaz, inkább azt mondanám, hogy kevesen ismerik. Mert ugye az utóbbi időben, nem megbántva senkit sem, kicsit populáris lett a cigány folklórzene, hihetetlen nagy divat lett.

A legutolsó kis faluban is olyan hangszereket használnak, olyan stílust követnek a cigány gyerekek, amit a tv-ben látnak, hallanak. Azonnal sztárok akarnak lenni. Nekünk alapvetően nem erről szól a történet. Számunkra megalakulásunktól kezdve a legfontosabb, hogy mi magunk együtt legyünk, hogy mi magunk szeressük egymást, és szeressük azt, amit csinálunk,

Hol léptek fel?

Mióta megvan ez a zenekar kb. 250 előadásunk volt. Sok gyerekközösségbe mentünk el zenélni: tanodákba, iskolákba, óvodákba, vallási közösségekbe. De járunk olyan helyekre is, ahová más nagy zenekarok is járnak, pl. a Gödör klubba, művelődési házakba, nagy fesztiválokra is meghívtak minket.

A gyerekek hihetetlenül tisztán és nagyon szépen énekelnek. Nagyon nagy szerencsénk van, mert egy olyan zeneiskolába járnak, ahol hetente 4-5 órát énekelnek csak az iskolában, emellett még a Magyar Állami Operaházban és a Madách színház gyermekkórusában is. Ez rendkívüli dolog, hogy sikerült így összeszedni a csapatot.

Miért ezt a nevet választottátok?

Az egyik középiskolás barátunk adta ezt a nevet még az előző együttesünknek, anélkül, hogy tudtuk volna, hogy volt már előttünk egy Romano Glaszo. Erre a későbbiekben hívták fel a figyelmünket. Daróczi Ágnes és a Bársony János hozta létre az első Romano Glaszo együttest, ami két évig működött. Egyébként hasonlóan stílusban, tehát a vokalizást, és a népzenenek a hagyományos, leghagyományosabb mivoltát akarták bemutatni.

Egy küldetés, egy misszió, egy üzenet a világnak, amit képviseltek?

Meg lehet fogalmazni az együttesről, hogy mi a küldetése, a missziója, hogy van-e neki. De akkor, amikor benne vagyunk, nem erre gondolunk. Ezek a mondatok azoknak az embereknek fontosak, akik saját maguk is keresik azokat a csoportokat, amelyek egyfajta összekötőkapcsot vagy hidat tudnak teremteni a cigány és nem cigány társadalom között, vagy a cigány és cigány társadalom között, mert ott is óriási nagy szakadék van.

A gyerekekkel ezt tudatosan nem építjük ki, de megjelenik az életükben mindenképp, mert azt tapasztaljuk, hogy akik velünk vannak, a későbbiek során sokkal toleránsabbak lesznek, mint azok, akik nem találkoznak a cigány kultúrával.

Családi gyökerek...Honnan indultál?

A mi családunk az oláh cigány csoporthoz tartozik, ezen belül a lovári cigányokhoz, azok is több csoportra bonthatók, azon belül a nonestyó csoporthoz. Még ma is tartják, a családomban a cigány hagyományokat. Gyerekkorban vidéken laktam, tanultam, egy kis faluban úgy hívják, hogy Vácduka.

16 évesen elkerültem otthonról. Volt egy földrajztanárom, aki korábban tengerész volt, s nekem ez nagyon tetszett. Amikor el kellett döntenem, hogy hová megyek tanulni, mi akarok lenni, én is tengerész akartam lenni, de hát aztán semmi közöm nem lett a tengerészethez, mert a középiskola után a cigányügyben kezdtem el dolgozni.

Pesten a gimnáziumban egyedül voltam cigány. Egyébként sok ilyen iskola volt annak idején ahol csak egy-két cigány volt, sőt az is előfordult, hogy egyáltalán nem volt cigány gyerek a középiskolákban. De nekem sikerült hál' Istennek megmaradnom itt Budapesten.

A cigány folklór zenével itt kezdtem el megismerkedni. Ebben nagy szerepe volt az Ando Drom

együttesnek. Akkoriban működött egy középiskolás klub, ahol az Ando Drom együttes hetente mutatta be a cigány népzene bizonyos válfajait. Nekem annyira szimpatikus lett ez a középiskolás klub, meg azok az emberek, akik ezt szervezték, hogy a későbbiekben magam is valami ilyet akartam csinálni.

Hogyan látod a mai cigány fiatalok helyzetét?

A mostani cigány fiatalokról nem lehet azt mondani, hogy egységesek lennének, vagy hasonlóképpen gondolkodnának. Ami alapvetően nem baj megítélésem szerint, viszont nincs egy közös gondolatmenet, gondolkodásmód, amivel képviselhetnék a cigányokat.

Olyan, ami minden egyes cigány politikusnak vagy cigány gondolkodónak fontos lenne. Bizonyára fel lehetne sorolni néhány dolgot : pl. hogy mindenki számára az a legfontosabb, hogy a cigányok fejlődni tudjanak. Vagy az, hogy a cigányok érdekeit közösen kell képviselni.

Mostanában nagyon sokan azt mondják, hogy az oktatás az, ami nagyon sokat segítene a cigányok helyzetén. Biztosan igazuk van azoknak, akik ezt mondják, de nem lehet csak az oktatás oldaláról megközelíteni a kérdést. Nagyon nehéz ma egy cigánynak tanulni, úgy hogy közben nincsenek meg az alapvető feltételek ahhoz, hogy tanuljon.

Ami a beilleszkedést jelenti, nemhogy javult volna a gyerekek integrációja, hanem megítélésem szerint éppen ellenkező hatás érvényesül most Magyarországon, annak ellenére, hogy nagyon sok kezdeményezés: állami és civil jött létre annak érdekében, hogy ne szegregálják a cigány gyerekeket.

Mi a véleményed a cigányok közéleti és érdekképviseléséről?

Sokan úgy lépnek fel, hogy a cigányok érdekeit képviselik, s aztán azt lehet látni, hogy a saját érdekeiket képviselik, s a cigányok érdekei azok nagyon, nagyon hátul vannak valahol...Én egyébként azt gondolom, hogy alapvetően nincs különbség a cigányok és a nem cigányok érdekei között. Úgy is lehet a cigányok érdekeit képviselni, hogy közben a többségi társadalom érdekeit is képviseljük. Úgyis lehet a többségi társadalom érdekeit képviselni, hogy közben a kisebbségek érdekeit is képviseljük. Ez lenne az igazi integrált társadalom...

kethanodrom/Fialovszky Magda